

Remissvar från Samhällsbyggnadskontoret i Älvsbyns Kommun av Boverkets rapport Uppdrag att utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag (2025.2)

Vi tillstyrker förslaget i huvudsak, då det kan leda till ökad förutsägbarhet och effektivitet i byggprocessen.

Vi vill dock framhålla vikten av att säkerställa att kommunernas tillsynsansvar inte urholkas i och med att certifierade byggbedömningsföretag (CBF) föreslås ta över flera uppgifter som idag utförs av byggnadsnämnden.

En sådan förändring kan leda till ökad osäkerhet kring byggkvalitet och rättssäkerhet, särskilt i mindre kommuner med begränsade resurser att följa upp externa aktörers arbete.

Om förslaget genomförs i sin helhet enligt Boverkets rapport, där certifierade byggbedömningsföretag (CBF) får ta över stora delar av kommunens ansvar i byggprocessen, kan följande konsekvenser uppstå:

- Det offentliga ansvaret för byggkvalitet minskar.
- Kommuner tappar insyn i viktiga moment såsom kontrollplan och arbetsplatsbesök.
- CBF kan i praktiken komma att granska sin egen projektering och genomförande.
- Risk för att formell kontroll ersätter faktisk granskning.
- Olika CBF kan tillämpa regler på olika sätt.
- Svårt att säkerställa nationellt likvärdig nivå på tekniska krav.
- Större aktörer gynnas – små byggherrar kan hamna i underläge.
- Marknaden kan koncentreras till ett fåtal dominerande CBF.
- Otydlig ansvarsfördelning mellan kommun och CBF vid fel eller tvister.
- Risk för juridisk osäkerhet och minskat förtroende för byggprocessen.

Därför anser vi att:

Om reformen genomförs i sin helhet bör tydliga kontrollmekanismer införas, inklusive:

- Statlig tillsyn av CBF
- Krav på oberoende, återkommande revision
- tidligt delat ansvar mellan kommun och CBF vid fel eller tvister under byggprocessen och efter att slutbesked har inlämnats
- Möjlighet för kommuner att begära insyn under byggprocessen vid behov.